

Kulturdepartementet

Yttrande över Läsdelegationens betänkande Barns och ungas läsning – ett ansvar för hela samhället (SOU 2018:57)

Sammanfattning

Landstinget i Kalmar län ställer sig i huvudsak positiv till betänkandets bedömningar och förslag. Yttrandet fokuserar i huvudsak på de delar av betänkandet som berör områden inom landstingets uppdrag och med koppling till Kulturplan Kalmar län 2022 och Landstingsplanen.

Landstinget i Kalmar län har inhämtat synpunkter från Regionbiblioteket i Kalmar län avseende följande utvecklingsområden: 5.8 Skolbibliotek och läsning, 7.4 Läsning på lov, 8.7 Bibliotek och läsfrämjande, 10.3 Uppföljning av barns och ungas läsning samt 10.5 Samverkan kring barns och ungas läsning.

Landstinget i Kalmar läns uppfattning är att det är av yttersta vikt att Läsdelegationens betänkande *Barns och ungas läsning – ett ansvar för hela samhället* (SOU 2018:57) införlivas i den nationella biblioteksstrategin.

Vi förutsätter att eventuella satsningar inom ramen för kultursamverkansmodellen finansieras fullt ut genom en utökning av statsbidraget dvs. att nya medel tillförs för nya satsningar.

Landstingets kommentarer och synpunkter följer samma disposition som betänkandet.

3.6 Små barns språkutveckling

Landstinget i Kalmar län ställer sig positiv till delegationens bedömning att det är viktigt med ett långsiktigt stöd till kommuner som i samverkan med BVC, folkbibliotek och förskolor arbetar med små barns språkutveckling. Vi vill framhålla vikten av samarbete och samordning mellan olika aktörer - folkbibliotek, barnhälsovård, familjecentraler, förskola och civilsamhälle. Vi instämmer också i delegationens bedömning att berörda parter på nationell nivå bör samverka både avseende stöd- och informationsinsatser.

5.8 Skolbibliotek och läsning

Landstinget i Kalmar län välkomnar dels förslaget om en utredning av bemannade skolbibliotek, dels en definition av en skolbiblioteksverksamhet på förordningsnivå. Vi instämmer också i att skolinspektionen ska lägga särskilt fokus på tillsynen av skolbiblioteken. Skolbiblioteken är en pedagogisk resurs och utgör en viktig del av det läsfrämjande arbete som når barn och unga. Landstinget i Kalmar län ser gärna en ökad samsyn och samverkan mellan skolbibliotek och folkbibliotek för att nå de nationella målen för litteratur- och läsfrämjande.

7.4 Läsning på lov

Landstinget i Kalmar län ställer sig bakom förslaget om ett årligt verksamhetsbidrag för att erbjuda läsfrämjande verksamhet under lovtid. Redan nu har Statens kulturråd uppdraget inom ramen för "Läsfrämjande insatser under skollov". Vi menar därför att en ytterligare försöksverksamhet inte behövs. Landstinget i Kalmar län menar att nuvarande bidrag borde permanentas och fördelas över hela landet. I Kalmar län samordnar regionbiblioteket de läsfrämjande insatserna som genomförs av folkbiblioteken under skollov.

8.7 Bibliotek och läsfrämjande

Landstinget i Kalmar län ställer sig bakom delegationens förslag om ett nationellt läsfrämjandelyft för folkbibliotekarier. Vi menar att ett läsfrämjandelyft skulle kunna organiseras och genomföras på liknande sätt som en annan statlig satsning på folkbiblioteken; "Digitalt Först". Det innebär att staten utifrån en fördelningsnyckel ger pengar till regionbiblioteken som i sin tur samordnar fortbildningsinsatser för folkbibliotekarier under projektperioden. Regionbiblioteken har en lång och gedigen erfarenhet av att erbjuda fortbildningsinsatser för folkbiblioteken.

9.4 Läsande förebilder

Landstinget i Kalmar län instämmer i delegationens bedömning att det är viktigt att stärka vuxnas läsning så att vuxna kan utgöra läsande förebilder för barn och unga. Vi menar att det är viktigt att de olika aktörerna som delegationen lyfter fram samverkar för att ytterligare stärka insatserna. Särskilda insatser behöver riktas till de som inte läser på grund av att de inte behärskar svenska språket eller att det inte finns tillgång till böcker på de språk som de behärskar. Biblioteken har en nyckelroll med ansvar för både ett rikt utbud av böcker och ett läsfrämjande arbete. De kan vara ett starkt stöd till studieförbund, folkhögskolor, föreningar för nyanlända etc. i deras arbete för att stärka läsande förebilder.

10.3 Uppföljning av barns och ungas läsning

Landstinget i Kalmar län ställer sig bakom delegationens bedömning att uppföljning av det läsfrämjande arbetet i och utanför skolan bör vara ett ansvar för alla nivåer: nationell, regional, kommunal och lokal nivå. Vi menar också att *en* statlig myndighet behöver ha ett tydligt uppdrag och

huvudansvaret för uppföljning och analys av de gemensamma målen för det läsfrämjande arbetet.

10.5 Samverkan kring barns och ungas läsning

Landstinget i Kalmar län ställer sig bakom förslaget om ett Läsråd. Vi ställer oss också bakom Läsrådets sammansättning och uppdrag.